

Програмні РРО: дії суб'єкта господарювання при відключенні світла в господарській одиниці

Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон) передбачено можливість роботи ПРРО в режимі офлайн у випадку відсутності зв'язку ПРРО з фіскальним сервером ДПС.

Порядок застосування ПРРО в режимі офлайн встановлено розділом V Порядку реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23.06.2020 № 317, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.07.2020 за № 635/34918 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14 червня 2016 року № 547» (далі – Порядок № 317).

Слід звернути увагу, що відповідно до статті 5 Закону у разі відсутності зв'язку між ПРРО та фіскальним сервером контролюючого органу облік операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та формування розрахункових документів здійснюються у порядку, встановленому Національним банком України. Отже, згідно з пунктом 6 Порядку № 317 порядок застосування ПРРО в режимі офлайн, визначений розділом V Порядку № 317, не розповсюджується на розрахункові операції з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі.

Програмні РРО: робота в режимі офлайн

ПРРО під час роботи в режимі офлайн має забезпечувати постійний контроль, зокрема, щодо:

- відновлення зв'язку ПРРО із фіскальним сервером та перевіряти наявність такого зв'язку перед формуванням кожного розрахункового документа в режимі офлайн;

- дотримання граничних строків застосування режиму офлайн, інформувати особу, яка здійснює розрахункову операцію про залишок часу, протягом якого може тривати режим офлайн, та припинити проведення розрахункових операцій у режимі офлайн у разі досягнення одного із граничних строків (36 годин підряд або 168 годин протягом календарного місяця).

ПРРО має бути автоматично переведений із режиму офлайн у режим онлайн-обміну з фіскальним сервером у момент відновлення зв'язку між ПРРО та фіскальним сервером.

Час, протягом якого ПРРО перебував у режимі офлайн, підраховується шляхом сумування таких періодів:

- від дати та часу, зазначеного у повідомленні за формою № 4-ПРРО з відміткою «початок переведення ПРРО в режим офлайн», до дати та часу, зазначеного у Повідомленні за формою № 4-ПРРО з відміткою «завершення режиму офлайн»;

- від дати та часу, зазначеного у повідомленні за формою № 4-ПРРО з відміткою «завершення режиму офлайн», до дати та часу, зазначеного у повідомленні за формою № 4-ПРРО з відміткою «початок переведення ПРРО в режим офлайн», якщо в період між такими строками на фіскальному сервері ПРРО не було зареєстровано жодного розрахункового документа в режимі онлайн-обміну.

Програмне рішення ПРРО, працюючи в режимі офлайн, повинно забезпечувати постійний контроль щодо відновлення зв'язку ПРРО з фіскальним сервером та перевіряти наявність зв'язку перед формуванням кожного чека в режимі офлайн.

Зазначений порядок визначений «Порядком реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій», затвердженого наказом МФУ від 23.06.2020 № 317.

Чи застосовувати РРО/ПРРО в разі сплати на картковий рахунок коштів споживачем за надання дистанційних послуг?

Пунктом 14 ст. 9 Закону № 265 встановлено пільгу, відповідно до якої, РРО та/або програмний РРО та розрахункові книжки не застосовуються при здійсненні розрахунків за послуги у разі проведення таких розрахунків виключно за допомогою банківських систем дистанційного обслуговування та/або сервісів переказу коштів.

Тобто у разі проведення суб'єктом господарювання діяльності лише з надання послуг (без реалізації товарів, виконання робіт таким суб'єктам господарювання) та за умови проведення розрахунків за надані послуги виключно за допомогою банківських систем дистанційного обслуговування та/або сервісів переказу коштів, застосування РРО для таких суб'єктів не є обов'язковим.

До уваги платників

Головне управління ДПС у Запорізькій області повідомляє, що ДПС України на офіційному вебпорталі опублікувала відповідь на запитання «У яких випадках використовуються операції «службове внесення» та «службова видача»?

Ознайомитись з інформацією можна за посиланням: <https://bit.ly/3KOnCTT>
<https://bit.ly/3o67XFO>

Платникам податку на прибуток - сільгоспвиробникам: нові норми щодо звільнення від оподаткування з 01.01.2022

Тимчасово, до 1 січня 2027 року, звільнятиметься від оподаткування прибуток сільськогосподарських товаровиробників, які (абз. перший п. 57 підрозд. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ):

- 1) провадять виключно такі види діяльності
 - розведення та вирощування свійської птиці (за виключенням вирощування курей, одержування яєць курей та діяльності інкубаторних станцій з вирощування курей);
 - розведення та вирощування перепелів і страусів та виробництво м'яса свійської птиці (за виключенням виробництва м'яса курей, витоплювання жиру курей, забою, оброблення та фасування м'яса курей),

- 2) здійснюють діяльність з реалізації власно виробленої (вирощеної) продукції, яка перелічена вище (за виключенням м'яса курей).

Якщо платник податку на прибуток є одночасно виробником індиків і курей, такий платник податку не має права застосовувати пільгове оподаткування податком на прибуток.

Зазначений порядок визначений абз. першим п. 57 підрозд. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, з урахуванням змін, внесених Законом України від 30.11.2021 № 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень».

До якого податкового органу подається декларація з податку на прибуток у разі зміни адміністративного району?

Платник податку на прибуток у разі зміни податкової адреси, пов'язаної зі зміною адміністративного району, подає податкову декларацію з податку на прибуток підприємств та сплачує податок на прибуток за попереднім місцезнаходженням до закінчення поточного бюджетного періоду (календарного року) – до 31 грудня.

Починаючи з наступного бюджетного періоду (з 01 січня наступного року) – за новим місцезнаходженням.

Декларування 2022

Подання декларації: що необхідно знати?

З початку 2022 року стартувала кампанія декларування громадянами доходів, одержаних протягом 2021 року.

Податкова декларація про майновий стан і доходи в обов'язковому порядку подається при отриманні:

- доходів від особи, яка не є податковим агентом (тобто від інших фізичних осіб, які не зареєстровані як самозайняті особи).

До таких доходів відносяться, зокрема: - доходи від надання в оренду (лізинг) рухомого або нерухомого майна іншим фізичним особам, які не є суб'єктами господарювання; - успадкування майна не від членів сім'ї першого та другого ступенів споріднення, - при нотаріальному оформленні спадщини за якими не було сплачено податок на доходи фізичних осіб та військовий збір;- тощо;

- доходів від податкових агентів, які не підлягали оподаткуванню при виплаті, але які не звільнені від оподаткування.

До таких доходів відноситься, зокрема: - дохід у вигляді основної суми боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, якщо його сума

перевищує 25% однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року.

- доходів від операцій з інвестиційними активами;
- доходів з іноземних джерел;
- від продажу власної продукції тваринництва, якщо їх сума сукупно за рік перевищує 50 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового року);
- від продажу власної сільськогосподарської продукції у разі якщо розмір земельних ділянок перевищує 2 га;
- сум винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) відповідно до умов цивільно-правового договору при отриманні зазначених доходів від фізичних осіб-платників єдиного податку четвертої групи;
- в інших, передбачених Податковим кодексом випадках.

Податкова декларація про майновий стан і доходи подається в такі граничні строки:

- для громадян, які зобов'язані подати податкову декларацію – до 01 травня року, що настає за звітним. Податок на доходи фізичних осіб, зазначений у такій декларації, повинен бути сплачений до 1 серпня року, наступного за звітним.

- для громадян, які мають право на податкову знижку декларація подається по 31 грудня 2022 року (включно).

Наказом МФУ від 17.12.2020 № 783 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 02 жовтня 2015 року № 859», з 01.01.2022 введено в дію нову форму податкової декларації про майновий стан і доходи.

Нагадуємо про можливість подання декларацій в електронній формі у режимі онлайн через Електронний кабінет платника, вхід до якого здійснюється за адресою: <https://cabinet.tax.gov.ua> або через офіційний вебпортал ДПС.

Чи включаються до складу податкової знижки витрати на лікування та придбання лікарських засобів, необхідних для лікування COVID-19?

Відповідно до п.п. 14.1.170 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати та/або у вигляді дивідендів, у випадках, визначених ПКУ.

Пунктом 20 підрозд. I розд XX «Перехідні положення» ПКУ встановлено, що за результатами 2021 та 2022 років при реалізації права на податкову знижку відповідно до положень ст. 166 ПКУ до податкової знижки платника податку на доходи фізичних осіб у звітному податковому році в повному обсязі включаються витрати на лікування гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, придбання лікарських засобів та/або виробів медичного призначення, необхідних для лікування гострої респіраторної хвороби COVID-19, відповідно до виписки з медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого або витягу з Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я, витрати на вакцинування для профілактики гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також витрати на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), сплачених страховику-резиденту за договорами страхування на випадок захворювання на гостру респіраторну хворобу COVID-19, такого платника податку та членів його сім'ї першого ступеня споріднення.

Відповідно до п.п. 166.1.1 п. 166.1 ст. 166 ПКУ платник податку має право на податкову знижку за наслідками звітного податкового року.

Підстави для нарахування податкової знижки із зазначенням конкретних сум відображаються платником податку у річній податковій декларації про майновий стан і доходи, яка подається по 31 грудня включно наступного за звітним податкового року.

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Копії зазначених у п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з податковою декларацією, а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого ПКУ.

У разі якщо відповідні витрати підтверджені електронним розрахунковим документом, платник податків зазначає в податковій декларації лише реквізити електронного розрахункового документа.

Чи оподатковується ПДФО та військовим збором сума допомоги 1000 грн., що надається в рамках Програми «єПідтримка»?

Постановою Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2021 року № 1272 «Деякі питання надання допомоги в рамках Програми «єПідтримка» затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання допомоги в рамках Програми «єПідтримка», яким визначено механізм використання зазначених бюджетних коштів.

Водночас, бюджетні кошти (допомога) спрямовуються фізичним особам – громадянам України віком від 18 років, яким присвоєно реєстраційний номер облікової картки платника податків, які мають у мобільному додатку Порталу Дія (Дія) сформований сертифікат, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19, відповідно до Порядку надання допомоги в рамках Програми «єПідтримка», затвердженого Постановою № 1272.

Мінекономіки відкриває в Казначействі небюджетний рахунок групи 35 (далі – небюджетний рахунок) (п. 4 Порядку);

Казначейство забезпечує відкриття асигнувань загального фонду державного бюджету та на підставі платіжного доручення Мінекономіки перераховує з реєстраційного рахунка загального фонду державного бюджету Мінекономіки суму, на яку відкрито асигнування, на небюджетний рахунок Мінекономіки (п. 5 Порядку).

Оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розд. IV Податкового кодексу України, відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 якого до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податків не включаються, такі доходи, як сума державної та соціальної матеріальної допомоги, державної допомоги, компенсацій, вартість соціальних послуг та реабілітаційної допомоги (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей з інвалідністю при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страхових виплат, які отримує платник податку з бюджетів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та у формі фінансової допомоги особам з інвалідністю з Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю згідно із законом, а також вартість соціальної допомоги в натуральній формі малозабезпеченим сім'ям, що отримана від надавачів соціальних послуг відповідно до Закону України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII «Про соціальні послуги».

Відповідно до п.п. 1.7 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX «Прикінцеві положення» ПКУ звільняються від оподаткування збором доходи, що згідно з розд. IV ПКУ не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою), крім доходів, зазначених у пп. 3 і 4 п. 170.13 прим.1 ст. 170 ПКУ.

Таким чином, оскільки виплата допомоги здійснюється в рамках бюджетної програми «єПідтримка», а також за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік, то сума такої допомоги не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податків, тобто не оподатковується податком на доходи фізичних осіб відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ і військовим збором згідно з п.п. 1.7 п. 16 прим. 1 підрозд. 10 розд. XX «Прикінцеві положення» ПКУ.

Як оподатковуються виплати з 01.01.2022 нерезиденту за послуги з виробництва або розповсюдження реклами про резидента?

Законом України від 03 червня 2021 року № 1525-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами, та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам» скасовано з 01.01.2022 норму п.п. 141.4.6 ст. 141 розд. III Податкового кодексу України, яка передбачала сплату 20 відс. податку на доходи нерезидента за виробництво або розповсюдження реклами.

Такі операції з 01 січня 2022 року оподатковуються за загальними правилами для доходів, отриманих нерезидентом, із джерелом їх походження з України, згідно з вимогами підпунктів 141.4.1 та 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 ПКУ.

До 01 січня 2022 року резиденти, які здійснювали виплати нерезидентам за виробництво та/або розповсюдження реклами, під час такої виплати сплачували податок за ставкою 20 відс. суми таких виплат за власний рахунок.

Починаючи з 01 січня 2022 року резиденти, які здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи виплату доходу за виробництво та/або розповсюдження реклами з джерелом його походження з України, керуються вимогами п.п. 141.4.

1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ. Виплати нерезидентам за виробництво реклами можуть підпадати під визначення інших доходів від наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту від нерезидента згідно з п.п. «к» п.п. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ. У такому випадку (якщо виплата згідно з умовами договору не підпадає під визначення інших підпунктів п.п. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ), зазначені виплати не є об'єктом для утримання податку на доходи нерезидента.

Відповідні роз'яснення наведені в Інформаційному листі № 26 «Щодо порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам», розміщеному на офіційному вебпорталі ДПС у рубриці «Листівки та брошури».

Використання єдиного рахунку для сплати податків та єдиного внеску

З 1 січня 2021 року сплачувати податки і збори, інші платежі, єдиний внесок можна через єдиний рахунок.

Єдиний рахунок — це рахунок, який платник податків за власним бажанням може відкрити в Казначействі та використовувати для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків та зборів, передбачених ПКУ і єдиного внеску.

Сплата податків і зборів, інших платежів, єдиного внеску через єдиний рахунок дозволяє зменшити:

- затрати часу на формування платіжних доручень,
- кількість формування платіжних доручень,
- кількість помилково сплачених грошових зобов'язань,
- уникнути непорозуміння зі зміною рахунків.

Повідомлення про використання або про відмову від використання єдиного рахунку подається платником податків в електронній формі через Електронний кабінет (п. 35¹.2 ст. 35¹ ПКУ).

Платник податків має право повідомити про використання або про відмову від використання єдиного рахунку один раз протягом календарного року.

Використання єдиного рахунку платником податків розпочинається з дня, наступного за днем подання ним повідомлення про використання єдиного рахунку.

ДПС оприлюднено електронну форму такого повідомлення на офіційному вебпорталі ДПС у рубриці Електронна звітність/Платникам податків про електронну звітність/Інформаційно-аналітичне забезпечення/Реєстр форм електронних документів (перелік сервісних запитів).

Так, повідомлення про використання або про відмову від використання єдиного рахунку через Електронний кабінет подається за формою J/F1307001.

На підставі такого повідомлення ДПС не пізніше наступного робочого дня включає такого платника до реєстру платників, які використовують єдиний рахунок.

Під час використання єдиного рахунку для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків і зборів, єдиного внеску та інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на ДПС, платник не має права сплачувати такі кошти на інші рахунки, відкриті Казначейством.

На підставі інформації про рух коштів на єдиному рахунку ДПС відображає кошти в єдиній картці платника у режимі реального часу, але не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації від Казначейства.

Слід зазначити, що єдиний рахунок не використовується для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу:

- з ПДВ та акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового (для їх сплати є спеціальні системи електронного адміністрування),
- частини чистого прибутку (доходу) державними та комунальними підприємствами та їхніми об'єднаннями.

Реєстрація фізичної особи через Електронний кабінет

На вебсайті ДПС за посиланням: <https://tax.gov.ua/fizichnim-osobam/podannya-vidomostey/> розміщено інформаційні матеріали щодо подання відомостей для реєстрації фізичної особи /внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків через Електронний кабінет.

Такий сервіс містить наступну інформацію:

- Порядок формування запиту щодо реєстрації фізичної особи /внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків засобами ІТС «Електронний кабінет»;
- Пам'ятка для заповнення Облікової картки фізичної особи – платника податків для реєстрації в Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків;
- Пам'ятка для заповнення Заяви про внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків.

Також наведені електронні форми Облікової картки, Заяви про внесення змін та Повідомлення про результати обробки:

- F1314601 – Облікова картка фізичної особи – платника податків - форма №1ДР (для подання в електронному вигляді);
- F1314701 – Заява про внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків - форма №5ДР (для подання в електронному вигляді);
- F1414601 – Повідомлення про результати обробки Облікової картки фізичної особи – платника податків - форма №1ДР (при поданні в електронному вигляді);
- F1414701 – Повідомлення про результати обробки Заяви про внесення змін до Державного реєстру фізичних осіб – платників податків - форма №5ДР (при поданні в електронному вигляді).

До уваги платників

Головне управління ДПС у Запорізькій області повідомляє, що ДПС України на офіційному вебпорталі опублікувала відповіді на запитання:

- «Чи необхідно подати одноразову (спеціальну) добровільну декларацію, якщо ФО володіє коштами, які розміщені на депозитному (вкладному) банківському рахунку?». Ознайомитись з інформацією можна за посиланням: <https://bit.ly/3o67XFO>;

- «Чи має право самозайнята особа скористатися правом на подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації та задекларувати кошти, отримані від здійснення господарської діяльності, які не були задекларовані у податковій декларації та з яких не були сплачені відповідні податки і збори? Чи будуть зазначені кошти під час проведення документальної перевірки вважатися такими з яких сплачені усі податки та збори?». Ознайомитись з інформацією можна за посиланням: <https://bit.ly/3Hes2S0>